

System stosowania procedur w sytuacjach kryzysowych w Szkole Podstawowej nr 260 im. J.Matejki

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- 1) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z / oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą /.
- 2) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm./
- 3) Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/.
- 4) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./
- 5) Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- 6) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz. U. Nr 26, poz. 226/.

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.
3. Wychowawca, a w razie nieobecności wychowawcy pedagog lub dyrektor wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację, a fakt rozmowy z podpisem rodziców (prawnych opiekunów) odnotowuje w dzienniku lekcyjnym. Przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

Jeżeli interwencję podejmuje pedagog, wychowawca jest zobowiązany do zapoznania się z podjętymi przez pedagoga działaniami i do ścisłej współpracy w dalszym postępowaniu.

4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (*specjalistę ds. nieletnich*).
5. Podobnie, w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję.

II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Wychowawca odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły i wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (*specjalisty ds. nieletnich*) lub sądu rodzinnego.

III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo należy znaleziona substancja.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. **Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji**
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły, pedagoga oraz rodziców/opiekunów/ ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znaną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

V. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

1. Nauczyciel niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Dyrektor szkoły powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia-sprawcy i wzywa do przyścia do szkoły.
5. Dyrektor szkoły powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub, gdy sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Nauczyciel zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa, lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je dyrektorowi szkoły, który z kolei przekazuje je policji.

VI. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. Udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnia udzielenia pomocy przez pielęgniarkę szkolną (pielęgniarka wzywa lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń).
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły, pedagoga, wychowawcę.
3. Dyrektor szkoły powiadamia rodziców ucznia.
4. Dyrektor niezwłocznie wzywa policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. **997** lub **112**.

VII. Postępowanie nauczyciela w przypadku agresywnego zachowani ucznia

1. Nauczyciel reaguje na zachowanie agresywne i je przerywa.
2. Informuje wychowawcę klasy o zdarzeniu.
3. Wychowawca rozmawia z uczniem/uczniami (ewentualnie w obecności nauczyciela - świadka zdarzenia) – identyfikuje ofiarę, agresora, świadka, ocenia zdarzenie i wyciąga wnioski.
4. Wychowawca informuje rodziców (prawnych opiekunów) ucznia/uczniów, uczestników zdarzenia, o zaistniałej sytuacji.

5. Sporządza notatkę o zaistniałym zdarzeniu. Rodzice (prawni opiekunowie) podpisują uwagę potwierdzając, że wiedzą o zdarzeniu oraz o konsekwencjach takiego zachowania.
6. Wychowawca informuje pedagoga w sytuacjach powtarzających się agresywnych zachowań ucznia.
7. Uczeń zostaje objęty na terenie szkoły opieką pedagoga szkolnego.
8. Wychowawca natychmiast powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga o przypadkach szczególnie drastycznych zachowań agresywnych stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia.
9. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem i pedagogiem ustala sankcje w stosunku do ucznia/uczniów w oparciu o Statut Szkoły.
10. Wychowawca wzywa na rozmowę rodziców (prawnych opiekunów), którzy w obecności dyrektora i pedagoga otrzymują pisemną lub ustną informację na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia/uczniów konsekwencji oraz sugestię pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub specjalistyczno-lekarskiej w placówkach do tego upoważnionych.
11. W przypadku wandalizmu rodzice (prawni opiekunowie) ucznia naprawiają wyrządzone szkody lub uiszczają opłatę za ich naprawę.
12. W sytuacjach często powtarzających się agresywnych zachowań, po wykorzystaniu wszystkich wyżej wymienionych działań, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem powiadamia policję w celu przeprowadzenia rozmowy ostrzegawczej z uczniem i jego rodzicami.

VIII. Postępowanie nauczyciela w przypadku zaniedbywania uczniów pod względem zdrowotnym oraz brakiem zapewnienia podstawowych potrzeb życiowych przez ich rodziców (prawnych opiekunów)

1. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem.
2. Konsultuje z pielęgniarką szkolną.
3. Wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły. Odnotowuje fakt rozmowy w dzienniku lekcyjnym lub na karcie kontaktu z rodzicami (prawnymi opiekunami), zalecając konieczne działania, co rodzice (prawni opiekunowie) potwierdzają podpisem.
4. W przypadku braku wypełnienia przez rodziców ustalonych zaleceń wychowawca powiadamia pedagoga szkolnego, który podejmuje odpowiednie działania i następnie informuje o tym dyrektora szkoły.
5. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły ponownie wzywa rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do szkoły. Wskazuje możliwość /konieczność pomocy/ diagnozy w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub u lekarza specjalisty. Sporządza notatkę z odbytej rozmowy.
6. Przy braku współpracy z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem szkolnym (w zależności od sytuacji) powiadamia instytucje wspierające rodzinę: OPS, Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego, TPD, Centrum Pomocy Rodzinie.

IX. Postępowanie nauczyciela w przypadku zaniedbywania przez uczniów wypełniania obowiązków szkolnych.

1. Nauczyciel rozmawia z uczniem i wskazuje uczniowi zaniedbania w stosunku do przedmiotu. Nakazuje konkretne działania i zobowiązując ucznia do ich wypełnienia.

2. W razie braku poprawy nauczyciel konsultuje się z wychowawcą klasy.
3. Wychowawca wspólnie z nauczycielem rozmawia z uczniem i zobowiązuje go do wypełniania obowiązków.
4. W razie braku poprawy wychowawca wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły. Nauczyciel (w razie potrzeby) i wychowawca rozmawiają z rodzicami i uczniem na temat zaniedbywania obowiązków oraz ewentualnie sugerują możliwość przebadania dziecka w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Wychowawca odnotowuje fakt rozmowy w dzienniku lekcyjnym lub na karcie kontaktów z rodzicami (prawnymi opiekunami). Zalecają konieczne działania, co rodzice (prawni opiekunowie) i uczeń potwierdzają podpisem.
5. W przypadku braku wypełnienia przez ucznia i jego rodziców zaleceń, wychowawca powiadamia pedagoga szkoły, który podejmuje odpowiednie działania w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
6. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły ponownie wzywa rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do szkoły. Wskazuje konieczność diagnozy w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innej pomocy specjalistycznej. Sporządza notatkę z odbytej rozmowy.
7. Przy braku współpracy z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem w zależności od sytuacji, powiadamia instytucje wspierające rodzinę: Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego, OPS, TPD, Centrum Pomocy Rodzinie.

X. Postępowanie nauczyciela w przypadku nie realizowania obowiązku szkolnego przez ucznia (wagary, częsta absencja)

1. W przypadku stwierdzenia wagarów przeprowadza rozmowę ostrzegawczą z uczniem.
2. Wychowawca powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o podejrzeniu wagarów i odnotowuje ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
3. W przypadku powtarzającej się absencji ucznia powiadamia pedagoga szkolnego.
4. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem pisemnie wzywa rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do szkoły. Dyrektor rozmawia z rodzicami (w razie potrzeby w obecności pedagoga i wychowawcy klasy). Przedstawia możliwe konsekwencje wynikające z nie realizowania obowiązku szkolnego (wagarów) określonych w Statucie Szkoły. Zobowiązuje rodziców (prawnych opiekunów) do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
5. W powtarzających się sytuacjach pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia dzielnicowego, Sekcję ds. Nieletnich, a w następnej kolejności Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego.
6. W przypadku uchylenia się rodzica (prawnego opiekuna) od regularnego posyłania dziecka na zajęcia szkolne dyrektor szkoły wysyła upomnienie dotyczące wypełniania obowiązku szkolnego określonego postanowieniem art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. Ustawy o Systemie Oświaty.
7. O zdarzeniach z udziałem uczniów, które stanowią zagrożenie dla zdrowia lub życia dyrektor szkoły niezwłocznie telefonicznie informuje wizytatora nadzorującego szkołę lub Kuratorium Oświaty, a także przekazuje im informacje w formie elektronicznej oraz pisemnej.

XI. Postępowanie nauczyciela w przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej, gdy uczeń przejawia problemy zdrowotne.

1. Przewodniczący klasy na prośbę nauczyciela prowadzącego lekcję zgłasza fakt dolegliwości zdrowotnych ucznia wychowawcy lub dyrekcji szkoły.
2. Dyrektor szkoły zabiera ucznia z klasy i w miarę możliwości udziela pomocy.
3. Dyrektor szkoły bezzwłocznie powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o zaistniałej sytuacji. Rodzic ma obowiązek jak najszybszego odebrania dziecka ze szkoły.
4. W przypadku braku kontaktu z rodzicem (prawnym opiekunem), gdy nie ma zagrożenia życia i zdrowia dziecka, uczeń pozostaje w szkole pod opieką nauczyciela lub wychowawcy (klasa, biblioteka, świetlica, gabinet pedagoga).
5. W sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia dziecka dyrektor szkoły bezzwłocznie wzywa pogotowie i powiadamia rodziców (prawnych opiekunów).

XII. Postępowanie nauczyciela w przypadku, gdy uczeń korzysta z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.

1. Uczeń nie może korzystać z telefonu komórkowego i innego urządzenia elektronicznego podczas zajęć lekcyjnych, o czym jest poinformowany przez wychowawcę klasy (urządzenie to podczas zajęć powinno być wyłączone).
2. W przypadku, gdy uczeń korzysta z telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego podczas zajęć, na prośbę nauczyciela jest zobowiązany mu go oddać.

3. Telefon komórkowy lub inne urządzenie elektroniczne nauczyciel bezzwłocznie oddaje dyrektorowi szkoły oraz informuje o zaistniałej sytuacji wychowawcę klasy.
4. W przypadku, gdy uczeń nie chce oddać telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego nauczycielowi, nauczyciel prosi przewodniczącego klasy o poinformowanie o tej sytuacji dyrektora szkoły.
6. Dyrektor szkoły bezzwłocznie telefonicznie informuje o tym fakcie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i zobowiązuje ich do osobistego zgłoszenia się po odbiór urządzenia.
7. W trakcie rozmowy z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia, dyrektor szkoły informuje ich o konsekwencjach wynikających z niestosowania się do ustaleń określonych w Statucie Szkoły (w tym kryteriach ocen z zachowania).

XIII. Postępowanie nauczyciela w przypadku kradzieży.

1. Uczeń fakt kradzieży zgłasza wychowawcy klasy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z poszkodowanym, a następnie z ewentualnymi świadkami w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.
3. W momencie ustalenia okoliczności kradzieży wychowawca powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) poszkodowanego oraz podejrzanego (sprawcy) i odnotowuje ten fakt w dokumentacji szkolnej.
4. Wychowawca decyduje, czy o zaistniałym fakcie powiadomić pedagoga i dyrektora szkoły.
5. W przypadku takiej decyzji wychowawcy obowiązuje procedura taka sama jak w przypadku sprawcy czynu karalnego.

XIV. Postępowanie nauczyciela w przypadku wydania dziecka ze szkoły do Pogotowia Opiekuńczego

1. Uczeń może być wydany ze szkoły tylko na podstawie postanowienia o umieszczeniu dziecka w placówce wydane przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa IV Wydział Rodzinny i Nieletnich.
2. O zaistniałej sytuacji nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły.
3. Postanowienie o umieszczeniu dziecka zostawia w dokumentacji szkolnej.
4. Osobę upoważnioną do zabrania dziecka spisuje z legitymacji lub dowodu osobistego.

Dnia o godz..... na podstawie postanowienia sądowego wydałam ucznia..... (imię i nazwisko)	
pani kurator.....(imię i nazwisko oraz nr dowodu osobistego lub legitymacji służbowej).	
.....
Podpis osoby zabierającej dziecko.	Podpis osoby wydającej dziecko.

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w "Procedurach postępowania kryzysowego" albo, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna.

Każda, dotycząca uczniów wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej uzgodniona z dyrektorem szkoły.

Opracowanie: Zespół ds. bezpieczeństwa w szkole.

Warszawa dnia 03.09.2008 r